

~ 537
17.02.2017

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
тел. 253-38-22, факс 230-20-33, 253-77-50
e-mail: nbu@bank.gov.ua

NATIONAL BANK OF UKRAINE

9, Instytutska, Str., Kyiv, 01601, Ukraine
phone 253-38-22, fax 230-20-33, 253-77-50
e-mail: nbu@bank.gov.ua

17.05.2017 № 17-0006/35213

На № _____

Голові Рівненської обласної ради
Драганчуку М.М.
майдан Прогресу, 1
м. Рівне, 33013

Шановний Миколо Миколайовичу!

Національний банк України (далі – Національний банк) розглянув рішення Рівненської обласної ради від 17 березня 2017 №537 "Про звернення голови Рівненської обласної ради до Президента України Петра Порошенка щодо анулювання ліцензії на банківську діяльність в Україні банківській групі "Альфа-банк" та банкам з російським капіталом" (далі – Рішення), надіслане листом Адміністрації Президента України №04-01/1219 від 19.04.2017, та повідомляє таке.

1. Щодо банківської групи за участю ПАТ "АЛЬФА-БАНК"

Згідно зі статтею 2 Закону України "Про Національний банк України" (далі – Закон про Національний банк) Національний банк є центральним банком України, особливим центральним органом державного управління, юридичний статус, завдання, функції, повноваження і принципи організації якого визначаються Конституцією України, Законом про Національний банк та іншими законами України.

Національний банк, відповідно до статті 55 Закону про Національний банк, здійснює функції банківського регулювання і нагляду на індивідуальній та консолідованій основі за діяльністю банків та банківських груп у межах та порядку, передбачених законодавством України.

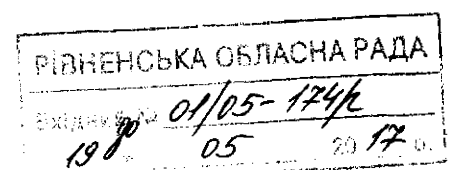
Питання створення, визнання, діяльності банківських груп регулюється Законом України "Про банки і банківську діяльність" (далі – Закон про банки), Законом України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг" (далі – Закон про фінансові послуги) та Положенням про порядок ідентифікації та визнання банківських груп, затвердженим постановою правління Національного банку України від 09.04.2012 р. №134 (далі – Положення про банківські групи).

Національний банк рішенням Комітету з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем від 02.09.2016 №435 визнав банківську групу учасниками якої на сьогодні є:

1. ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АЛЬФА-БАНК";
2. Приватне акціонерне товариство "Страхова компанія "Альфа Страхування";
3. ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "УКРСОЦБАНК";
4. ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ СПЕЦІАЛІЗОВАНА ІНВЕСТИЦІЙНО-БУДІВЕЛЬНА КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ "УКРСОЦ-НЕРУХОМІСТЬ";
5. Товариство з обмеженою відповідальністю "ПАРИТЕТ ФІНАНС";
6. Товариство з обмеженою відповідальністю "НЕОС ЛІЗИНГ".

Контролером банківської групи є АВН Holdings S.A. (Ей-Бі-Ейч Холдінгз С.А.), Люксембург.

1564385

У Рішенні акцентується увага на вимоги пункту 9 частини 2 статті 16 Закону України "Про ліцензування видів господарської діяльності" (далі – Закон про ліцензування), згідно якого передбачена необхідність прийняття органом ліцензування рішення про анулювання ліцензії у разі документального підтвердження встановлення факту контролю (вирішального впливу) за діяльністю ліцензіата осіб інших держав, що здійснюють збройну агресію проти України у значенні, наведеному у статті 1 Закону України "Про оборону України", та (або) дії яких створюють умови для виникнення воєнного конфлікту, застосування воєнної сили проти України. Проте, слід зазначити, що пунктом 2 статті 2 Закону про ліцензування визначено, що його дія не поширюється на порядок видачі, переоформлення та анулювання ліцензій на здійснення таких видів господарської діяльності, як, зокрема: банківська діяльність, яка здійснюється відповідно до Закону про банки.

Відтак, положення Закону про ліцензування не поширюються на порядок анулювання ліцензій банків на здійснення банківської діяльності.

Чинним законодавством України не передбачений порядок видачі ліцензії на банківську діяльність банківській групі, оскільки згідно зі статтею 2 Закону про банки банківська ліцензія - документ, який видається Національним банком в порядку і на умовах, визначених у цьому Законі, на підставі якого банки та філії іноземних банків мають право здійснювати банківську діяльність.

Враховуючи вищевикладене, анулювання ліцензії на банківську діяльність в Україні банківській групі "Альфа-банк" та відповідно ПАТ "Укрсоцбанк", як зазначено у Рішенні, не вбачається можливим з огляду на відсутність такої ліцензії.

2. Санкції до банків з російським капіталом

Згідно зі статтею 3 Закону України "Про санкції" (далі – Закон про санкції) підставами для застосування санкцій є дії іноземної держави, іноземної юридичної чи фізичної особи, інших суб'єктів, які створюють реальні та/або потенційні загрози національним інтересам, національній безпеці, суверенітету і територіальній цілісності України, сприяють терористичній діяльності та/або порушують права і свободи людини і громадянина, інтереси суспільства та держави, призводять до окупації території, експропріації чи обмеження права власності, завдання майнових втрат, створення перешкод для сталого економічного розвитку, повноцінного здійснення громадянами України належних їм прав і свобод.

Відповідно до статті 5 Закону про санкції рішення щодо застосування, скасування та внесення змін до санкцій приймається Радою національної безпеки та оборони України та вводиться в дію указом Президента України. Згідно з частиною першою статті 5 Закону, пропозиції щодо застосування, скасування та внесення змін до санкцій виносяться на розгляд Ради національної безпеки та оборони України Верховною Радою України, Президентом України, Кабінетом Міністрів України, Національним банком України, Службою безпеки України.

Згідно з положеннями статті 5 Закону про санкції Радою національної безпеки та оборони України відповідно до пропозицій Національного банку, наданих на виконання доручення Ради національної безпеки та оборони України, 15.03.2017 було прийняте рішення "Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)" (далі – Рішення РНБО), уведене в дію Указом Президента України від 15.03.2017 №63/2017. Відповідно до цього Рішення РНБО, до п'яти українських банків з державним російським капіталом (ПАТ "СБЕРБАНК", ПАТ "ВіЕс Банк", ПАТ "ПРОМІНВЕСТБАНК", ПАТ "ВТБ БАНК", ПАТ "БМ БАНК") була застосована санкція "запобігання виведенню капіталів за межі України на користь пов'язаних з банками осіб".

Відповідно до положень Закону про санкції, статей 15, 56 Закону про Національний банк, Указу Президента України від 15.03.2017 № 63/2017 "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 березня 2017 року "Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)" Правлінням Національного банку України прийнято постанову від 21.03.2017 № 25 "Про внесення змін до постанови Правління

Національного банку України від 01.10.2015 № 654", за якою зазначеним у Рішенні РНБО від 15.03.2017 банкам, до яких застосовано санкцію "запобігання виведенню капіталів за межі України на користь пов'язаних з банками осіб", заборонено здійснювати будь-які операції на користь пов'язаних з ними осіб, які передбачають переказ коштів за межі України або наслідком яких може бути виведення капіталів таких банків за межі України, у тому числі:

пряме та/або опосередковане здійснення будь-яких активних операцій (надання кредитів, депозитів, позик, у тому числі на умовах субординованого боргу, придбання цінних паперів, розміщення коштів на кореспондентських рахунках тощо);

виплату дивідендів, процентів, повернення міжбанківських кредитів/депозитів, коштів із кореспондентських рахунків, субординованого боргу;

розподіл прибутку;

розподіл капіталу.

Зазначені вище заборони не стосуються проведення підсанкційними банками розрахунків, ініціаторами яких є клієнти цих банків та наслідком яких не є порушення вищезазначених заборон.

Повідомляємо, що позбавлення банків Російської Федерації ліцензій на банківську діяльність, повноваження для прийняття рішення щодо обмеження присутності російського капіталу в Україні є тільки у Верховної Ради та Ради національної безпеки та оборони України.

3. Щодо притягнення до відповідальності осіб, винних у погодженні набуття істотної участі у ПАТ "УКРСОЦБАНК"

Відповідно до статті 34 Закону про банки юридична або фізична особа, яка має намір набути істотної участі у банку або збільшити її таким чином, що така особа буде прямо та/або опосередковано, самостійно чи спільно з іншими особами володіти 10, 25, 50 та 75 і більше відсотками статутного капіталу банку чи правом голосу акцій (паїв) у статутному капіталі банку та/або незалежно від формального володіння справляти значний вплив на управління або діяльність банку, зобов'язана повідомити про свої наміри цей банк і Національний банк за три місяці до набуття істотної участі або її збільшення та надати Національному банку разом з повідомленням повний пакет документів, визначених Законом про банки і нормативно-правовими актами Національного банку.

Національний банк має право заборонити особі набуття істотної участі в банку у випадках, передбачених статтею 34 Закону про банки.

Відповідно до частини четвертої пункту 30 глави 4 розділу II Положення про порядок реєстрації та ліцензування банків, відкриття відокремлених підрозділів, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 08.09.2011 № 306, рішення про погодження або заборону набуття істотної участі в банку приймає Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем (далі – Комітет з питань нагляду).

Рішенням Комітету з питань нагляду від 07.10.2016 № 474, яке було схвалено Правлінням Національного банку України 11.10.2016, було погоджено:

Авену Петру Олеговичу опосередковане набуття істотної участі у розмірі 13,75% статутного капіталу ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "УКРСОЦБАНК" (далі – ПАТ "УКРСОЦБАНК") через володіння ним 13,76% статутного капіталу компанії Ей-Бі-Ейч Холдінгс СА (AVH Holdings SA, Люксембург), яка мала намір придбати 99,9101% статутного капіталу ПАТ "УКРСОЦБАНК";

Кузмічову Олексію Вікторовичу опосередковане набуття істотної участі у розмірі 18,1% статутного капіталу ПАТ "УКРСОЦБАНК" через володіння ним 18,12% статутного капіталу компанії Ей-Бі-Ейч Холдінгс СА (AVH Holdings SA, Люксембург), яка мала намір придбати 99,9101% статутного капіталу ПАТ "УКРСОЦБАНК";

Фрідману Михайлу Маратовичу опосередковане набуття істотної участі у розмірі 36,44% статутного капіталу ПАТ "УКРСОЦБАНК" через володіння ним 36,47% статутного капіталу

компанії Ей-Бі-Ейч Холдінгс СА (ABH Holdings SA, Люксембург), яка мала намір придбати 99,9101% статутного капіталу ПАТ "УКРСОЦБАНК";

Хану Герману Борисовичу опосередковане набуття істотної участі у розмірі 23,25% статутного капіталу ПАТ "УКРСОЦБАНК" через володіння ним 13,76% статутного капіталу компанії Ей-Бі-Ейч Холдінгс СА (ABH Holdings SA, Люксембург), яка мала намір придбати 99,9101% статутного капіталу ПАТ "УКРСОЦБАНК".

Національний банк здійснив ідентифікацію осіб Авена П.О., Кузмічова О.В., Фрідмана М.М., Хана Г.Б. та компанії Ей-Бі-Ейч Холдінгс СА (ABH Holdings SA), перевірів їхній фінансово-майновий стан та ділову репутацію, виконання інших вимог, передбачених законодавством України та нормативно-правовими актами Національного банку щодо погодження набуття істотної участі в банку.

Підстав для заборони вищезазначеним особам набувати істотну участь у ПАТ "УКРСОЦБАНК" Комітетом з питань нагляду встановлено не було.

Звертаємо Вашу увагу, що відповідно до частини 2 статті 64¹ Закону про Національний банк члени Правління Національного банку та інші службовці Національного банку, члени Ради Національного банку, залучені експерти не несуть відповідальності за будь-які дії або бездіяльність, якщо вони діяли на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Позови, подані проти таких осіб, вважаються позовами, поданими проти Національного банку. Національний банк забезпечує правовий захист членів Правління Національного банку, інших службовців, членів Ради Національного банку, залучених експертів, у тому числі шляхом забезпечення надання правової допомоги адвокатами та іншими фахівцями у галузі права, у разі подання проти них позовів або їх участі в адміністративному чи кримінальному провадженні, що пов'язані із виконанням ними своїх повноважень.

З повагою

Заступник Голови
Національного банку України

К.В. Рожкова